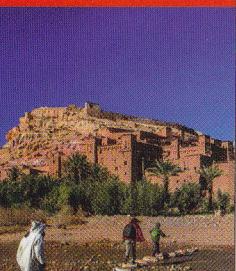

Cele mai frumoase 10 locuri din Maroc

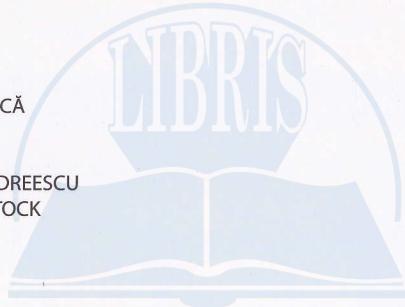
- Fès el-Bali, Fès ► 61
- Volubilis ► 72
- Tăbăcăriile Chouwara, Fès ► 66
- Médersa Ben Youssef, Marrakech ► 87
- Chefchaouen ► 26
- Jardin Majorelle, Marrakech ► 94
- Meknès ► 68
- Cascades d'Ouzoud ► 77
- Aït-ben-Haddou ► 104
- Essaouira ► 55

Maroc

text
DANA CIOLCĂ

fotografii
FLORIN ANDREESCU
SHUTTERSTOCK

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ANDREESCU, FLORIN

Maroc / text: Dana Ciocă; foto: Florin Andreescu

București; Ad Libri, 2016

ISBN 978-606-8050-71-3

913(64)(036)

Editat © Ad Libri srl
tel./fax: 021-212.35.67, 021-210.88.64; tel: 021-610.37.92
e-mail: adlibri@adlibri.ro
www.adlibri.ro
www.calator-pe-mapamond.ro

Toate drepturile asupra prezentei lucrări aparțin editurii Ad Libri.
Reproducerea integrală sau parțială a textelor sau ilustrațiilor
este posibilă numai cu acordul prealabil scris al editurii Ad Libri.

Editura încearcă să ofere cititorilor săi informații complete și
aduse la zi. Suntem totuși conștienți că între momentul publicării
acestui ghid și cel al cumpărării lui pot apărea diverse modificări
ale datelor prezентate. Ne cerem scuze pentru eventualele
inadvertențe și le suntem recunoscători tuturor celor care ni le
vor semnală. Orice alte observații și informații noi cu privire la
subiectul ghidului de față vor fi considerate bine-venite.

LEGENDA SIMBOLURIILOR

- ▣ localizarea pe hartă
- ✉ adresa / localizarea
- ☎ numărul de telefon
- ⌚ programul de funcționare
- ₪ taxă de intrare
- 🚍 mijloace de transport
- trimitere la pagina cu prezentarea detaliată

Cuprins

■ Bine ați venit în Maroc!

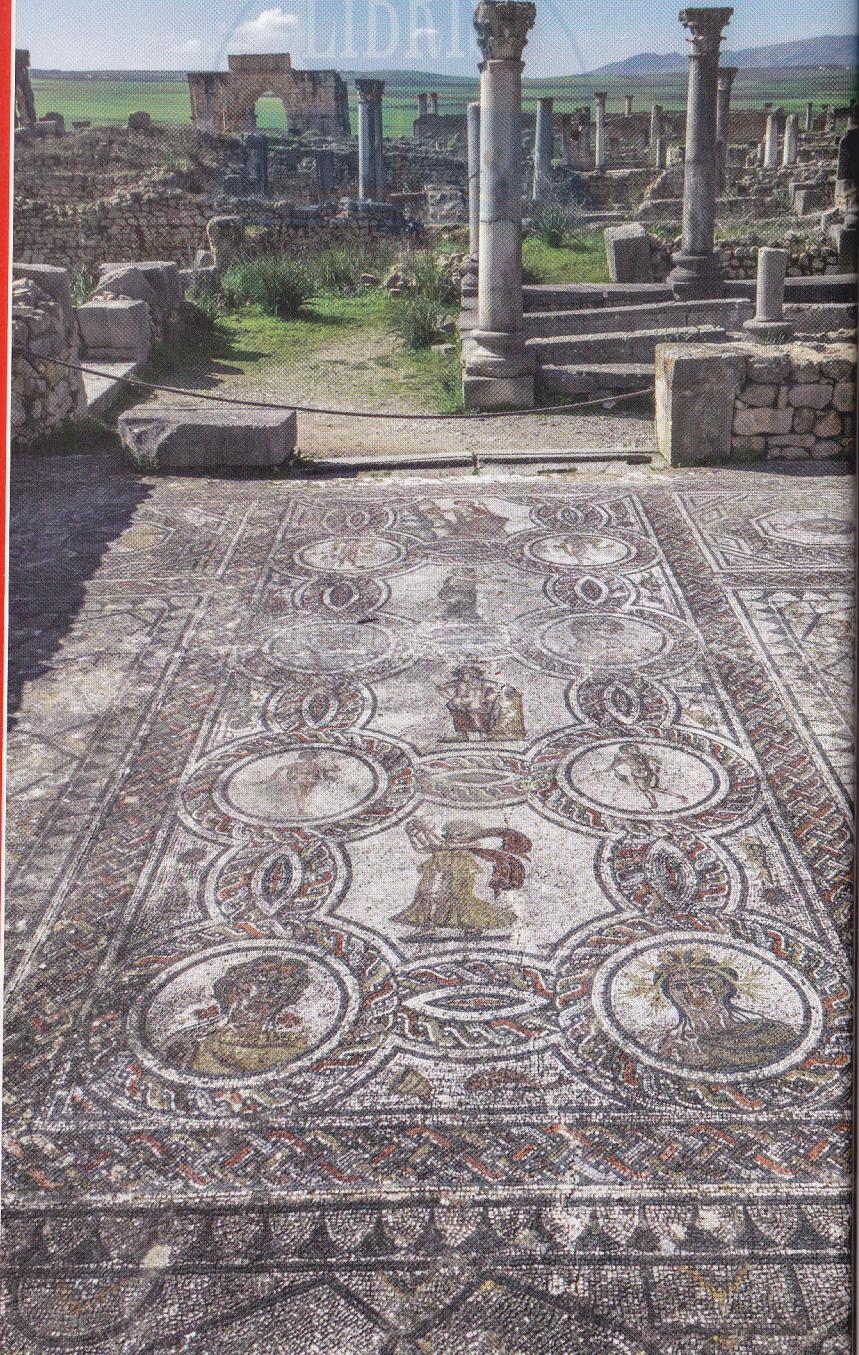
Introducere	5
Repere istorice	6
Cele mai frumoase 10 locuri din Maroc	8
Cele mai interesante 10 experiențe marocane	10
	12

■ Costa Mediteraneană și Munții Rif

Rabat și Costa Atlantică de Nord	15
Casablanca și Costa Atlantică de Sud	33
Fès, Meknès și Regiunea Atlasului Mijlociu	47
Marrakech	59
Regiunea Atlasului Mare, Ouarzazate și Oazele Sudice	81
Agadir, Regiunea Sudică și Sahara Occidentală	99
Recomandări	115
Informații utile	129
Index	139
	149

LIBR

Bine ați venit în Maroc!

Introducere

Repere istorice

Cele mai frumoase 10 locuri din Maroc

Cele mai interesante 10 experiențe marocane

6

8

10

12

Introducere

Odinioară capătul lumii cunoscute – El-Maghreb el-Aksa (Vestul Îndepărtat) –, Marocul este genul de destinație care stârnește imaginația iubitorilor de călătorii și sfidează caracterizările sumare.

Situat în partea de nord-vest a Africii, seduce atât prin peisajele sale extraordinare, modelate de munte, râuri sezoniere, deșert, Atlantic și Marea Mediterană (care însumează 2.945 km de coastă), cât și prin amestecul său cultural unic, datorat situației la granița dintre două continente și trei culturi – arabă, africană și europeană.

Cu piscuri care depășesc rar 2.200 m, în partea de nord a Marocului se desfășoară Munții Rif. Greu accesibili, cu păduri de stejari de pluță, cedru și brad (ultimele din țară), sunt una dintre cele mai izolate regiuni marocane. Nu este surprinzător astfel faptul că triburile berbere de aici au refuzat secole la rând guvernarea autorităților centrale și au trăit potrivit unui cod propriu al justiției, onoarei și ospitalității, păstrându-și identitatea culturală. Rif este și astăzi o regiune problematică pentru autorități, din cauza plantațiilor de canabis, dar în niciun caz de evitat.

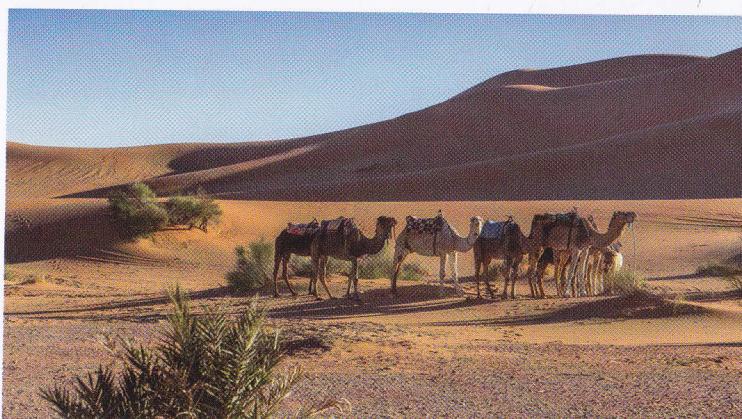

Foto: Popas în deșert

Puteți vizita aici cuceritoarea aşezare berberă Chefchaouen, scăldată în infinite nuanțe de albastru, dar și alte orașe mai puțin turistice de pe coasta Mediteranei, cu un incontestabil aer spaniol, care vă vor lăsa impresia că vă aflați cu un picior în această țară europeană. și la Ceuta și Melilla chiar sunteți, deoarece ele aparțin Spaniei.

Cealaltă regiune muntoașă a Marocului este formată de Atlasul Mare, Atlasul Mijlociu și Anti Atlas, care taie țara de la nord-est la sud-vest, având văi adânci punctate cu oaze mai mici sau mai mari, păduri întinse, platouri sterpe, pășuni înverzite și vârfuri amețitoare (Djebel Toubkal – 4.167 m). În stâncările lor roșcate, râurile au fierastruit văi înguste și șerpuitoare. Toudra – în partea de est a Atlasului Mare, Ziz – în Atlasul Mijlociu și Dadès – între Atlasul Mare și Anti Atlas sunt pur și simplu spectaculoase. Dacă ar fi să vizitați o singură vale din Atlași, aceasta ar trebui să fie cea a râului Dadès, cunoscută și ca „Valea celor 100 de casaburi”, datorită nemunăratelor cetăți, unele încă locuite și pline de viață, altele părăsite, dar impresionante în dezolarea lor, mărturie a istoriei învolburate a acestor locuri.

Aici, în Atlași, este țara berberilor, populația indigenă a Magrebului, care în cluza colonizaților și cuceririlor continuă să-și vorbească limbile și să-și perpetueze tradițiile și cultura. Triburile care au dat venerabilele dinastii ale almoravizilor și almohazilor locuiesc și astăzi în zone de o frumusețe aspră, în sătucuri izolate, trăind din agricultură, păstorit, dar și comerț și mai nou din venitul obținut din munca în Europa. Deschiși, sunt mereu dispuși să primească oaspeți în locuințele lor modeste, pentru un ceai sau o mâncare cu arome delicate de șofran.

Pălăriile așezările berbere conservatoare prosperă marile centre urbane, de la venerabila capitală spirituală Fès la Meknès, fostă reședință a celui mai longeviv și mai nemilos conducător al Marocului (Moulay Ismail), și de la Casablanca, centrul financiar și comercial al țării, și Agadir, cu aerul său european, la mereu fascinantul Marrakech și la Rabat, cea mai nouă dintre capitalele imperiale marocane și o destinație turistică tot mai tentantă.

Cu medine istorice, ticsite cu monumente de arhitectură și souk-uri, și villes nouvelles, structurate după model european, orașele marocane par să fi depășit tensiunile dintre tradiție și modernitate, freamătă de viață, sunt în continuă transformare și oferă o mulțime de experiențe deosebite.

Un refugiu de forfota nesfărșită și explozia de sunete, culori și arome din orașe este deșertul. Marocul are două zone de deșert, în sud-estul țării, în apropierea Merzouga și Zagora. O plimbare aici, pe o cămlă, contemplarea apusului din vârful unei dune de nisip și înnoptarea într-un cort, sub cerul african, sunt experiențe unice și tot atâtea ocazii de a medita în liniște la toate căte atât văzut și atât trăit în Maroc – o țară unică, în care tradiționalul coexistă cu modernul, luxul cu săracia, sacrul cu profanul și familiarul cu exotul.

Marocul, în cifre

- Suprafață: 446.550 km²
- Populație: 33.848.242 (2014)
- Grupuri etnice: arabo-berberi 99%, alte etnii: 1%
- Densitate: 73,1/km²
- Populație urbană: 57% (2011)
- Afiliere religioasă: musulmani (majoritatea suniți): 98,7%, creștini, evrei și Bahá'í: 1%
- Primele 7 orașe după numărul de locuitori: Casablanca (3.359.818), Fès (1.112.072), Agadir (1.100.000), Tanger (947.952), Marrakech (928.850), Salé (890.403) și Rabat (577.827)

Foto: Stradă în bazarul din Marrakech

Repere istorice

15000 î.Hr.

Descoperirile arheologice atestă existența unor așezări umane pe teritoriul actual al Marocului.

1100-150 î.Hr.

Fenicienii întemeiază mici colonii de-a lungul coastelor actualului Maroc – Rusadir (Melilla), Tingis (Tanger), Zila (Asilah), Chellah (Rabat), Mogador (Essaouira) – care, începând cu secolul al V-lea î.Hr., sunt transformate de cartaginezi în adevărate orașe.

400 î.Hr.

Triburile berbere din nord-vestul Marocului și din Algeria se unesc formând Regatul Mauritaniei.

40 d.Hr. – secolul al V-lea

Împăratul roman Claudius împarte Mauritania în două provincii: Mauritania Caesariensis (Algeria) și Mauritania Tingitana (Marocul), ultima având capitala la Tingis și reședința guvernatorului la Volubilis. Venirea vandaliilor în secolul al V-lea a forțat legiunile romane să se retragă.

Foto: Mozaic la Volubilis

787

Moulay Idriss (Idriss I), strănepotul Profetului Mahomed, întemeiază regatul independent al Marocului și totodată prima dinastie marocană. Tot el pune piatra de temelie a orașului Fès, pe care fiul său, Idriss al II-lea, îl va transforma în capitală imperială. După moartea lui Idriss al II-lea, Marocul este fragmentat în principate.

1062-1145

Marocul este reunit sub dinastia berberă a almoravizilor, care fondează Marrakech-ul și anexeză noi teritorii.

1147-1248

Almoravizii sunt înălțați de almohazi, care își extind apoi puterea în întregul Magreb și în mare parte din Spania. Pierderea bătăliei de la Las Navas de Tolosa, din 1212, a grăbit declinul puterii lor atât în Peninsula Iberică, cât și în Magreb.

1248-1554

Dinastia merinidă cucerește Fèsul și rămâne la putere mai mult de două veacuri, aducând o contribuție importantă la dezvoltarea civilizației urbane. Merinii sunt uzurpați de berberii wattassizi (1472-1554), din rândul căror numiseră de-a lungul timpului mai mulți viziri.

secolul al XV-lea

Peste 1 milion de evrei s-au refugiat în Maroc după ce au fost alungați din Spania de Isabel I de Castilia și Fernando al II-lea de Aragon. Portughezii anexeză și colonizează mai multe teritorii pe coastele Mediteranei și Atlanticului.

1554-1659

Wattassizi sunt nevoiți să cedeze puterea dinastiei arabe a saadienilor, care guvernau sudul Marocului încă din 1509, luaseră Marrakech-ul în 1524 și îl alungaseră pe portughezi din Agadir, Safi și Mogador (Essaouira). Domnia lui Ahmad al-Masour (1578-1603), una dintre cele mai prospere perioade din istoria Marocului, a fost urmată de un război civil care a dus la împărțirea țării în principate.

1665

Saadienii sunt înălțați de alaouiți, dinastie și astăzi la putere în Maroc.

1672-1727

Alaouiții ating culmea puterii în timpul domniei lui Moulay Ismail, care a rămas în istorie ca unul dintre cei mai energici, dar și cei mai cruci sultani.

1755

Un cutremur uriaș produs pe coasta Portugaliei provoacă pagube enorme în Maroc și ucide aproximativ 250.000 de oameni.

1757-1790

Luminatul sultan Mohammed al III-lea a semnat tratate de pace cu mai multe țări europene și a limitat puterea corsarilor barbari din Salé, care stăpâneau Coasta de Nord a Africii în secolul al XVII-lea. Sub conducerea sa, în 1786, Marocul a devenit primul stat arab și african care a semnat un tratat cu SUA.

1792-1822

Moulay Slimane a dus o politică de centralizare și expansiune, a pus capăt pirateriei de pe coastă și a rupt legăturile comerciale cu Europa.

1912

În urma Tratatului de la Fès, Marocul este împărțit în două protectorate:

cel din nord aflat sub dominație franceză, iar cel sudic sub spanioli.

1920

Berberii din regiunea Munților Rif, conduși de Mohammad Abd el-Krim, se răzvrătesc împotriva puterii coloniale și proclaimă Republica Rif, care va rezista până în 1926.

1923

Franța, Spania și Regatul Unit al Marii Britanii semnează un protocol prin care Tangerul este declarat zonă internațională.

1943

Profitând de capitularea Franței, în al Doilea Război Mondial, naționaliștii formează partidul Istiqlal și cer independența Marocului.

1953

Sultanul Mohammed al V-lea este exilat în Madagascar pentru că refuză cooperarea cu puterea franceză care încearcă să îl impună drept conducător pe detestatul pașă de Marrakech – Thami el-Glaoui.

1956

La un an după revenirea din exil a familiei regale, Marocul își recăstigă independența.

1975

Hassan al II-lea inițiază Marșul Verde pentru a-i forța pe spanioli să renunțe la Sahara Occidentală. Acest teritoriu constituie astăzi subiectul disputei dintre Maroc și Frontul Polisario, care în 1976 a proclamat aici Republica Arabă Democrată Saharawi (RASD).

1999

Mohammed al VI-lea ibn al-Hassan urcă la tron și inițiază o serie de reforme pentru modernizarea țării.

Cele mai frumoase 10 locuri din Maroc

Fès el-Bali, Fès ▶ 61

Fondată în secolul al IX-lea de primii reprezentanți ai Dinastiei Idrisside, medina orașului Fès este una dintre cele mai vechi așezări medievale locuite. Un labirint cu circa 10.000 de străzi și alei, formând cea mai mare zonă urbană pietonală din lume, Fès el-Bali a fost declarată patrimoniu UNESCO în 1981, fapt ce a salvat-o de la distrugere și a scos-o din anonimat, aducând-o în atenția turistilor.

Volubilis ▶ 72

Deși secole la rând a fost folosit ca sursă de materiale pentru Meknès și alte orașe din zonă, Volubilis, reședința administrativă a provinciei romane Mauritania Tingitana, între 40 și 280, este indiscutabil cel mai important sit arheologic din Maroc. Pentru specificul dezvoltării urbane la frontierele Imperiului Roman, pentru autenticitate și bogăția mărturilor epigrafice a fost declarat în 1997 Patrimoniul Mondial UNESCO.

Tâbăcăriile Chouwara din Fès ▶ 66

Chouwara nu este doar cea mai

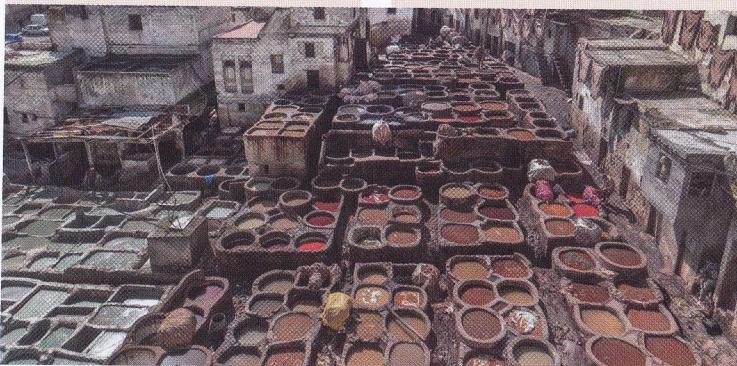

Foto: Tâbăcăriile Chouwara din Fès

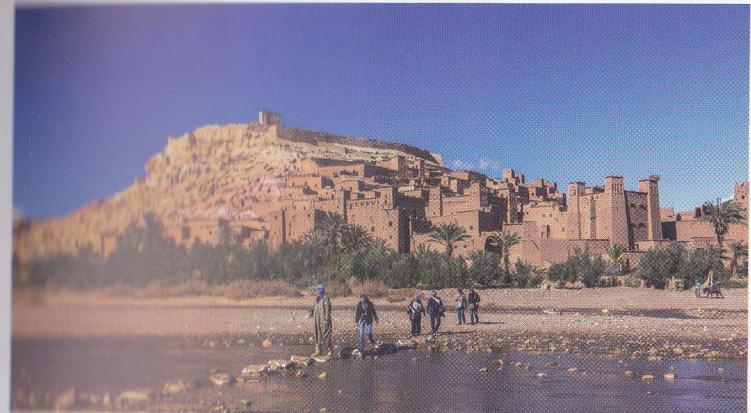
mare, dar și cea mai veche și mai pitorească dintre cele patru tâbăcării care mai funcționează în Medina din Fès. Vasele mari din piatră, asemenea celulelor unui fagur, cu vopsea roșie, galbenă, verde, albastră, portocalie etc., în care sunt ținute pielele, constituie o priveliște unică.

Médersa Ben Youssef, Marrakech ▶ 87

Fondată în secolul al XIV-lea de Sultanul Abou el-Hassan, refăcută două veacuri mai târziu de Sultanul Abdallah el-Ghalib, ca școală de teologie și de drept, Médersa Ben Youssef din Marrakech este cea mai mare și una dintre cele mai impresionante monumente islamică din Magreb. Din fericire este accesibilă și nonmusulmanilor, așa că nu ezitați să îl treceți pragul.

Chefchaouen ▶ 26

Fondat în 1471 de un descendant al Profetului Mahomed, pe versanții Djebel Ech Chaouen din Munții Rif, Chefchaouen a fost secolă la rând ultramusulman, anticreștin și autonom. Nu reputația sa de loc

considerat odinioară sacru atrage însă astăzi o mulțime de vizitatori aici, ci o tradiție instituită în anii '30, datorată unor refugiați evrei, de a zugrăvi străzile, scările și casele în albastru.

Jardin Majorelle, Marrakech ▶ 94

Vilele și grădina realizate în anii '20 în Marrakech de pictorul francez Jacques Majorelle (1886-1962), la marginea unei plantații de palmieri, au fost cumpărate în anii '80 de celebrul creator de modă Yves Saint-Laurent și partenerul acestuia, Pierre Bergé, care le-au renovat în acord cu viziunea pictorului și le-au transformat într-o superbă oază de artă și relaxare.

Meknès ▶ 68

Deși doar o parte dintre nenumăratele construcții grandioase realizate în stil hispano-maur, în 50 de ani de domnie, de energeticul sultan alaouit Moulay Ismail, mai sunt în picioare, Meknès rămâne una dintre cele mai impresionante capitale imperiale marocane.

Cascades d'Ouzoud ▶ 77

Aproape de satul Tanaghmeilt, în Atlasul Mare, șuvoaie viguroase de

apă se prăvălesc cu zgromot de la 110 m, în trepte, în canionul Wadi el-Abid. Cascades d'Ouzoud, cea mai spectaculoasă din țară, atrage în fiecare an mii de vizitatori, în special primăvara, când debitul său este maxim.

Aït-ben-Haddou ▶ 104

Cu construcțiile sale roșcate, din pământ bătut, ksar-ul Aït-ben-Haddou, odinioară punct strategic pe ruta Sahara – Marrakech, pare încremenit în timp. Declarat patrimoniu UNESCO și restaurat parțial, este astăzi mai mult platou de filmare și muzeu în aer liber. Lawrence al Arabiei (1962), Iisus din Nazaret (1977) și Gladiatorul (2000) sunt doar câteva dintre producțiile celebre turnate aici.

Essaouira ▶ 55

Essaouira este cunoscută deopotrivă datorită medinei sale extrem de interesante, declarate Patrimoniu Mondial UNESCO, atmosferei relaxate, care seduce de către decenii artiștii, și condițiilor extraordinare pentru windsurfing, wake boarding și kitesurfing, pe care le oferă coasta sa.

Foto: Aït-ben-Haddou